

BEACHDAICH & FREAGAIR

gu tric canar ceistean luachaidh ri ceistean a tha a' rannsachadh chuspairean san teacsa no a' dèanamh luachadh air an teacsa san fharsaingeachd, 's air an amas. An toigh leat e? Carson? A bheil e èifeachdach? An e tìotal, caractar, stòiridh math a th' ann? An urrainn dhuinn a leasachadh? Dè do bheachd fhèin air? An do chuir an teacsa impidh ort? Ciamar a dh'fheuch e seo a dhèanamh? An robh an teacsa gad theagasg no a' toirt dùbhlann dhut? An do dh'atharraich e do bheachdan no d'fhàirichdainnean? An aithnich thu firinn/beachd – a bheil thu ag aontachadh no nach eil? Carson?

LEUGH & TUIG

ceistean furasta no litireil far am feum a' chlann cuimhneachadh cò mu dheidhinn a bha an teacsa no dè thachair, 's na freagairtean san teacsa fhèin. Feumaidh leughadairean fiosrachadh a lorg, 's dòcha le bloigh-leughadh, eòlas air mar a tha an teacsa air a chur a-mach, no dòighean air an teacsa a chomharrachadh. Faodaidh iad cuideachd prìomh phuigean/bheachdan a lorg no geàrr-chunntas a dhèanamh air an teacsa. Me: Cuin a sgrìobh Roald Dahl a' chiad leabhar? Dèan liosta den h-uile rud a dh'ith 's a dh'òl an tìgear aig taigh Sophie. Dè gheall Banrigh an t-Sneachda do Edmund?

DÉAN TOMHAS TUIGSEACH

ceistean le freagairtean nach eil follaiseach san teacsa – tha aig clann ri leughadh eadar na loidhnichean. Feumaidh leughadairean tomhas dè tha a' dol a thachairt, fiosrachadh nach eil san teacsa, sanasan a tha san teacsa, agus reusanachadh a chleachdadh gus freagairtean a lorg agus co-dhùnaidhean a dhèanamh. Me: An urrainn dhut facal a lorg a tha a' ciallachadh 'iomagaineach'? Saoil dè tha a' dol a thachairt a-nis? Carson a tha thu a' smaoinachadh sin? Ciamar a tha fios agad? Feumaidh fianais a bhith ann airson gach freagairt agus mineachadh airson nam beachdan. Carson a tha thu a' smaoinachadh sin? Ciamar a tha fios agad?

SIUTHAD! SGRÙD!

a' coimhead gu dlùth air feart sam bith den teacsa. Dh'fhaodadh a' chlann cunntas a thoirt air an teacsa, mineachadh, giorrachadh no eadar-theangachadh. Dh'fhaodadh ceistean a bhith air: feartan an teacsa, caractar, plot, suidheachadh, cuspairean, smuaintean, firinnean/beachdan, faireachdainnean/dàimhean agus ceàird an sgrìobhaiche, a' toirt a-steach stoidhle, samhlaidhean, meataforan, uaim, pearsonachadh, onomatopoeia, 's msaa agus FNTP (VCOP). Faodar gràmar, litreachadh, fonaigs agus puingeachadh a sgrùdadh ann an co-theacsa cuideachd, agus ceangal a dhèanamh ri cuspairean eile.

CEANGAIL 4

ceistean no gnìomhan a tha a' toirt air clann ceanglaichean a dhèanamh eadar an teacsa agus:

- An leughadh aca fhèin (teacsaichean eile a leugh, a chunnaic, a chuala iad)
- An t-ionnsachadh aca fhèin (co-cheangailte ri cuspairean eile)
- A' bheatha 's an t-eòlas aca fhèin
- An saoghal mòr

Smaoinich air buntainneas eadar an teacsa agus na cuspairean a tha freagarrach do leughadairean san latha an-diugh. An urrainn dhuinn ionnsachadh, fiosrachadh no teachdaireachd a thoirt bhon teacsa agus a chur ri ar beatha fhèin?

CRUTHAICH SÀR OBAIR

a' dèiligeadh gu cruthachail ri teacsa. Faodaidh seo a bhith a' gabhail a-steach notaichean a sgrìobhadh agus fiosrachadh a lorgar tro leughadh a chleachdadh gus teacsa de sheòrsa eile a chruthachadh. Faodaidh rudan a thachair san teacsa a bhith nan duilgheadas a dh'fheumas fuasgladh. Cleachd an earrann seo gus leudachadh a dhèanamh air an smaoinachadh a thatar a' dèanamh air cuspair. Brosnaich beachdan ùra tro gnìomhan mar dealbhan a dhèanamh, dealbhachadh, sgrìobhadh, planadh, dèanamh, innleachadh, cleachdadh mac-meanmna, ath-chruthachadh, rannsachadh, pios a sgrìobhadh agus a chluich. Ghabhadh seo a chleachdadh le Big Writing agus/no pàirtean eile den churraicealam.

SÙIL SGIÒBALTA
AIR CEARCALL
NA TUIGSE

